

Preek 1 Petrus 2:9

- Schildwolde, 14 oktober 2018
- Kees van Dusseldorp
- kader: jaarthema Wees heilig, want Ik ben heilig.

Thema: Jullie zijn een heilig volk!

Liturgie:

votum en groet

NGK 255 (Gz.159) God die alles maakte [Wiekslag 1-8]

wetslezing

Ps.13:2,4 [Wiekslag 4-8]

gebed

lezen: 1 Pet.2:1-10

Ex.19:1-8a

Ps.132:2,4,7,8

preek

Opw.689 Spreek o Heer door uw heilig Woord

bidden en werken aan recht en vrede [Micha-zondag]

Ps.40:3,4

dankzegging en voorbede

collecte

NLB 838 (Ld.481) O grote God, die liefde zijt

zegen

nav Franciscaner zegenbede

God, zegen ons met onrust

Over gemakkelijke antwoorden, halve waarheden
en oppervlakkige relaties.

Zodat er diepgang komt in onze harten.

God, zegen ons met boosheid over onrechtvaardigheid,
onderdrukking en de uitbuiting van mensen.

Zodat we ons gaan inzetten voor rechtvaardigheid, vrijheid en vrede.

God, zegen ons met tranen voor hen die lijden door pijn,
verstoting, honger en oorlog.

Zodat we onze handen zullen uitstrekken tot troost.

Om pijn in vreugde te veranderen.

God, zegen ons met ongemak

over verwaarlozing en aantasting van uw schepping

zodat we ons bewustworden van de gevolgen van onze levensstijl
en onze keuzes daarop afstemmen.

En God, zegen ons met voldoende dwaasheid

Om te geloven dat we een verschil kunnen maken in deze wereld.

Zodat we kunnen doen waarvan anderen zeggen dat het onmogelijk is.

Maar wat mogelijk is in Jezus Christus, door Zijn Geest. Amen.

Gemeente van Christus,

** een heilig volk?

‘Jullie zijn een heilig volk.’

Ik zie jullie zo zitten. Hier in de kerk. Grijsse koppen, draaiende kinderen, appende jongeren. Open gezichten, stugge houdingen, gereserveerde blikken, verwachtsvolle ogen. Van veel van jullie weet ik iets van je levensverhaal. Iets van de zorgen, van de vreugden, van de schade, van de twijfels, van het vertrouwen, van de inzet, van de talenten, van de beperkingen. Veel weet ik ook niet. Maar toch zeg ik: ‘Jullie zijn een heilig volk.’

Een heilig volk? Dominee, kijk eens goed... Waar zie je een heilige hier in de kerk? Ik heb wel andere dingen gezien en gehoord. Een vader die zijn woede op de kinderen afreageert. Een moeder die haar zoon behandelt als een prins. Een zakenman die zich knetterhard opstelt. Een vrouw die er supermooi uitziet, maar niet kan stoppen met praten over zichzelf en over anderen. Een meid die met haar zoveelste vriend bezig is. Een jongen die zich elk weekend laat vollopen. Heilig? Schijnheilig!

Een heilig volk? Dominee, heb je mijn verhaal wel goed gehoord? Je weet toch hoe ze in de kerk met mij zijn omgegaan? Hoeveel er kapot is gemaakt? Hoe weinig liefde en ruimte ik heb gekregen? Hoe kortzichtig, hoe gemakzuchtig, hoe strak, hoe onverschillig de gemeente soms is? Je leest toch ook de verhalen over wat er mis gaat in de kerk? Hou toch op!

Ik weet het. Ik hoor het. Ik zie het. Ik voel het soms ook. En toch zeg ik: ‘Jullie zijn een heilig volk’. Ik wil het laten staan. Omdat het niet mijn woord is, maar dat van de Heer. Omdat er teveel op het spel staat om dit woord zomaar te schrappen. Want als het woord ‘heilig’ valt, dan gaat het om iets van God. Dan heeft het betrekking op de omgang tussen God en ons. Tussen God en mij. Als iets heilig is, dan kan ik daar God tegenkomen. Hem ontmoeten. Vrede, vreugde en vrijheid vinden voor mijzelf. Een heilig volk.

** een heilig volk is een volk vol priesters

Weet je, een heilig volk is een volk vol priesters. Een christelijke kerk is een priesterkerk. Dat is een benadering die een warme inhoud geeft aan dat heilige van de kerk. Ik denk dat het goed is om zo te leren kijken naar de kerk. Met erkenning van alle slechte ervaringen en moeizame verhoudingen. Toch op zoek naar iets van God in je leven. Een heilig volk is een volk vol priesters.

In de woestijn is het Mozes, die dit tegen het volk Israël zegt: Jullie zijn een heilig volk, een koninkrijk vol priesters. Het zijn de eerste woorden van het verbond dat God met Israël sluit. Er zijn nog helemaal geen priesters aangesteld in het volk. De eredienst is nog niet geregeld, de wetten zijn nog niet gegeven. Plat gezegd: het is nog een zootje ongeregeld daar in de woestijn. En toch zegt God: jullie zijn een heilig volk, een volk vol priesters.

Hier is het Petrus, die die oude woorden overneemt en uitspreekt tegen de christelijke gemeenten. Kleine groepjes gelovigen, verspreid over de Romeinse provincies. Die te maken met tegenwerking en uitstoting. Die zelf het verschil tussen christelijk en on-

christelijk leven op veel punten nog niet zagen. Bij wie jaloezie, bedrog, huichelachtig gedrag en kwaadsprekerij de sfeer verziekten. En toch zegt God: jullie zijn een heilig volk, een volk vol priesters.

Een heilig volk is een volk vol priesters. Priesters? Zijn dat niet van die vage figuren die onbegrijpelijke dingen doen, in witte gewaden bezweringen uitspreken en net doen alsof ze het goddelijke in hun vingers hebben? Nee, dan heb je teveel gekeken naar films over oude religies. Of je beeld teveel laten bepalen door de rituelen en symbolen van prachtige kerken met afstandelijke liturgieën.

Een priester in Israel was een persoon die je begeleidde in je omgang met God. Je kon met je vragen bij hem terecht. Maar ook met je fouten en je problemen. Hij was iemand vol wijsheid en vertrouwen. Die jou hielp om je offers te brengen. En die je zegende als je weer weg ging.

Een heilig volk? Voordat je je schouders ophaalt, is het goed om nog even te blijven luisteren. Ook voor je eigen contact met God. Voor het vinden van God. En voor je leven met God. Een heilig volk, dat is een volk vol priesters.

** dit priesterschap is een geschenk van God aan mens en wereld

Ik heb bij de voorbereiding van deze preek veel mooie dingen ontdekt over dat priesterschap van de kerk. Veel dingen, die mij helpen in mijn geloof. In mijn kijk op de kerk. En in mijn dienst aan de Heer. Dat begon ermee, dat ik ontdekte dat het hier niet gaat om een *opdracht*: we moeten een heilig volk zijn, we moeten een priesterschap vormen. Het begint niet bij ons, maar bij God. Onze heiligheid is gegeven in zijn genade. Het priesterschap van de kerk is een *geschenk* van God aan mens en wereld.

Mozes begint bij de redding die God heeft gegeven. En de mensen kunnen het zich allemaal nog herinneren. Jullie hebben toch gezien hoe ik jullie bevrijd heb uit Egypte? En hoe ik jullie op adelaarsvleugels gedragen heb en hier bij mij heb gebracht? Want jullie zijn mijn kostbaar bezit, jullie zijn mijn priester onder de volken.

Petrus begint bij de redding die God heeft gegeven. Jullie hebben toch ervaren hoe goed God is? Jullie hebben in Jezus Christus toch het leven ontvangen? Genade, hoop en liefde geleerd? Jullie weten toch hoe God jullie gekocht heeft met het bloed van zijn Zoon? Want jullie zijn mijn tempel op aarde, jullie zijn mijn priester in de wereld.

Het priesterschap is niet in de eerste plaats een opdracht, maar een geschenk van God. Dat we een heilig volk genoemd worden hebben we niet zelf geregeld. Zo heilig leven wij niet. En als priesters gaan we in de praktijk ook niet met elkaar om. Het is Gods genade dat Hij ons zo noemt. Met verwondering horen we dat. Dezelfde verwondering die je hebt als God zegt: je bent mijn kind. Jij, met al je tekorten en zwakten, met al je zonden en gebreken. Jij bent mijn kind. Zo zegt God: jullie zijn een heilig volk. Met al jullie gedoe. Ik heb jullie gered. Jullie zijn van mij en niet meer van de satan. Jullie zijn een koninkrijk vol priesters. Ik heb jullie aangesteld tot priester in de wereld.

Natuurlijk ligt hier een opdracht in. Maar het begint niet bij ons, maar bij God. Onze heiligheid is een geschenk. Vanwege Gods liefdeskeus. Ontvangen in verwondering. Ons priesterschap is een geschenk van God aan elkaar en aan de wereld.

** als priester leef je in de nabijheid van God

Het wordt tijd om het dichterbij te brengen. Een heilig volk is een volk vol priesters. Dat priesterschap is een geschenk van God aan mens en wereld. En het eerste wat je over een priester kunt zeggen is, dat die leeft in de nabijheid van God. Dat merk je aan hem: Hij heeft iets met God. Zij heeft iets met God. Dat bepaalt de sfeer.

Heb jij iets met God? Een verlangen, een vertrouwen, een vraag?

Heb jij iets met God? Een besef, een ervaring, een gevoel?

Heb jij iets met God? Voel jij je aangesproken, geroepen?

Weet jij iets van vergeving vragen en vergeving ontvangen?

Ken jij iets van de blijdschap dat je kind van God bent, ondanks alles wat je gedaan of meegemaakt hebt? Iets van de hoop die kracht geeft ook bij verlies en moeiten?

Ben jij gegroeid in de overtuiging dat God bestaat, dat Jezus de Verlosser is, dat de Bijbel Gods Woord is?

Zoek je bij God naar rust en geborgenheid? Verlang je naar Gods Geest in je leven? Om God en mensen te dienen? Om dicht bij Christus te leven? Om te groeien in gehoorzaamheid?

Zo is God aanwezig in jouw leven. Op zijn manier. Zo ben jij priester.

Hierin ben jij een priester voor anderen. Die het aan je merken, van je horen, bij jou voelen. Dat je van God bent. Daarin is een ander een priester voor mij. Aan wie ik het merk, van wie ik het leer. Wat leven in nabijheid van God is.

Hierin is de kerk van Christus ook een priester voor mij. Waar ik het hoor, waar ik het leer, waar ik het ontvang. In de diensten, in de gemeenschap. Geborgenheid, vrijheid, inzicht. Het leven in de nabijheid van God.

Hierin is de kerk ook een priester in de wereld. Die mensen erbij bepaalt: er is meer. Meer dan je kunt zien en meten. Er kan meer. Meer dan je met theorieën en therapieën kunt bereiken. God is er. Ondanks alles wat mensen doen. Ondanks grote verschillen, veel gedoe en grove fouten: er is een gemeenschap waarin God gezocht wordt. Waar de naam van God wordt aangeroepen, waar het Woord van God opengaat, waar de Geest van God aan het werk gaat. Waar mensen leven in de nabijheid van God. Een grote kerk of een kleine kerk, het maakt niet uit. God geeft de kerk als priester in de wereld. Een voorbeeld van leven met God. Leven in afhankelijkheid en liefde. Het bestaan van een christelijke gemeente is een aanwijzing naar God. Want een priester draagt altijd de geur van de Heer. Als priester leef je in de nabijheid van God.

** je brengt het leven naar de Heer

Jullie zijn een heilig volk. En volk vol priesters. Ik voor jou en jij voor mij. Wij samen voor elkaar en samen voor de wereld. Daarin krijgt de heiligheid een warme inhoud. Niet alleen omdat wij in de wereld van God leven. Maar ook omdat een priester bemiddelt tussen God en mensen. Hij brengt het leven van de mensen bij de Heer.

Een priester bracht offers ter verzoening, bracht offers van dankbaarheid, deed voorbede voor mensen in nood, smeekte voor een wereld vol onrecht en vuilheid. Heb je er een plaatje bij in je hoofd? Een priester zorgt ervoor dat de beweging omhoog doorgaat. Dat wij niet alleen aan onszelf overgeleverd zijn, dat wij niet opgesloten raken op onze aar-

de, dat wij geen gevangenen worden van menselijk machten en mechanismen. Dat wij niet vertrikt raken in onze fouten en onze zonden. Want daar word je niet blij van en al helemaal niet gelukkig. Een priester houdt de beweging omhoog in gang. Het leven wordt voor de Heer gebracht.

Als priester breng jij het leven bij de Heer. Jouw leven. Je dankt voor het goede wat God geeft. Je prijst Hem om zijn genade en zijn macht. Je geniet van het leven dat je ontvangt. Dank U Heer, voor de dag van vandaag. Voor de zon die schijnt, voor de vogels in de lucht, voor de mensen om mij heen. En Heer, help mij om het goede te doen. Mijn zonden Heer, vergeef ze. De littekens Heer, genees ze. Mijn boosheid en bitterheid Heer, neem het van mij over. En Heer, zorg voor mijn geliefde, geef mij kracht in mijn ziekte, geef mij moed in de wereld, en wijsheid in het leven.

Zo ben je priester. Kun je dat ook invullen voor een ander? Danken voor elkaar en bidden voor elkaar? Samen God aanbidden en loven? Samen lachen en huilen voor Gods aangezicht? Zo wordt de kerk een priester voor mij. Die de beweging omhoog in gang houdt. Waar ik het gemakkelijk af laat weten. Waar mijn bidden wegsijpelt door sleur, door somberheid, door drukte, door verdriet, door stress, door allerlei andere zaken. Daar blijft de kerk mijn leven meenemen naar God. Daar moviteert de kerk mij om zelf die beweging te blijven maken. Zo is de kerk een priester voor mij. En ook voor de wereld. Waar de aanbedding op de Schepper doorgaat. Waar we bidden voor de mensen in onze wereld. Waar we roepen om gerechtigheid, smeken om ontferming, bidden om vrede, danken voor verzoening en voor nieuwe mogelijkheden. Een priester houdt de beweging omhoog op gang. Je brengt het leven naar de Heer.

** en brengt Gods Woord en zegen naar de mensen

Een priester bemiddelt tussen God en mensen. Hij houdt de beweging omhoog op gang. En ook – dat voel je al aankomen – de beweging naar beneden. Want dat is bemiddelen: van mensen naar God en van God naar mensen. Brengt een priester God naar de mensen? Zo kan ik het niet zeggen, dat zou te hoogmoedig zijn. Maar wel brengt een priester Gods Woord en Gods zegen naar de mensen.

Dat kun je naar jezelf toe moeilijk doen. Jezelf zegenen, dat werkt niet. Zegen komt van een ander. Gods Woord komt niet uit jezelf, maar van een ander. Achter die ander staat God zelf. Kun je Hem opmerken achter de goede woorden van een ander? Achter een prachtige samenloop van omstandigheden? Achter voorspoed en geluk? God is het die zegent. Het komt bij God vandaan. En daarvoor schakelt hij mensen in. Zij worden priesters als ze in Gods naam troosten, bemoedigen, aansporen, vermanen en zegenen.

Priester ben je voor elkaar. Goede woorden die je spreekt. Je aanwezigheid in tijden van verdriet. Je inzet als de ander het even niet redt. Een kaartje om mee te leven. Een berichtje op de de app. Zo zegen je elkaar. Daarvoor hoeft je niet persé te schrijven: Gods zegen gewenst. Daarvoor is het niet persé nodig om te zeggen: Ik zegen jou in Gods naam. Of je hand op iemand te leggen. Dat kan wel en mag ook. En is soms een krachtig middel om Gods zegen door te geven. Maar er zijn zoveel middelen. Je bent elkaar tot priester. Geroepen om Gods Woord en zegen naar de mensen te brengen.

Zo is de kerk een priester voor jou. Door God gegeven. Om zijn woord en zijn zegen door te geven. Om in de gemeenschap te zorgen voor troost en ondersteuning waar dat nodig is. Om elkaar te vertellen van Gods werk, elkaar te bevragen over het leven met de Heer en elkaar aan te sporen om vol te houden. De kerk is een priester voor jou. Waarin het getuigenis van Jezus klinkt, Gods daden worden verteld en zijn zegen wordt meegegeven.

Kan de kerk zo ook een priester voor de wereld. Die zegenend aanwezig probeert te zijn met woorden en daden. Die geld inzamelt voor slachtoffers van rampen. Die zendelingen en evangelisten ondersteunt. Die financieel bijdraagt voor de voortgang van het kerkelijk leven, plaatselijk, landelijk en wereldwijd. Die acties organiseert om minderbedeelden te ondersteunen, voor zwakken op te komen, hulpbehoevenden te verzorgen, armen, hongerigen, gevangenen, asielzoekers, verslaafden te bezoeken en te helpen. Een priester deelt uit en geeft door. Je brengt Gods Woord en zegen naar de mensen.

** een heilig volk?

'Jullie zijn een heilig volk'. Zo'n aanspraak roept tegenspraak op. Want de praktijk. En onze ervaring. En alles wat we weer moeten.

Maar een heilig volk is een volk vol priesters. Is zelf als priester door God gegeven aan mens en wereld. Een priester die naar God ruikt. Die de beweging omhoog op gang houdt. En Gods Woord en zegen doorgeeft.

Zo krijgt de heiligheid van de kerk een warme inhoud. Al de tegenspraak is niet onjuist. Kritiek moet gehoord en onheiligheid ontmaskerd worden. Maar laat het je er niet van weerhouden om bij deze priester je omgang met God te leren. Het is een aantrekkelijk en uitnodigend perspectief dat God ons leert. Om van de kerk te ontvangen waar God die voor gegeven heeft. Om er zelf aan bij te dragen. Naar elkaar en naar de wereld.

'Wees heilig, want Ik ben heilig.' Dat is ons jaarthema. Tussen de heilige God en onze heiliging beweegt zich de kerk. Als heilig volk, priestergemeenschap in de wereld. Niet om de praktijk en de teleurstellingen weg te poetsen. Niet om onheiligheid te negeren. Of onszelf een aai over de bol te geven. Maar om de omgang met God op peil te houden. Om de aanbidding van God door te laten gaan. Om de heiliging van je eigen leven te stimuleren. En het verlangen naar heiligheid aan te wakkeren.

Een heilig volk, een priester van God in de wereld. Voor jou. Door jou. Naar elkaar en naar de wereld. Een geschenk van God, betaald met het kostbaar bloed van zijn Zoon.

Amen